

NYHETER

Taxfree inte alltid lönande

STRÖMSTAD

Det är inte alltid det lönar sig att handla taxfree. Det fick en man i 50-årsåldern erfara när han köpt nästan 80 liter öl på färjan mellan Sandefjord-Strömstad.

Med sig hade mannen sin bil och fyra passagerare och de hade handlat 79,2 liter öl, 12 liter vin, 5 liter starksprit, 800 cigaretter och 250 gram tobak i en taxfree-butik ombord på färjan.

DE VALDE ATT köra över den gamla Svinesundsbron tillbaka in i Norge, men när de närmade sig bron upptäckte de att det var tullkontroll. Mannen gjorde därför en u-sväng för att komma undan, men tullarna fångade raskt in ekipaget, skriver Halden Arbeiderblad.

När de närmade sig bron upptäckte de att det var tullkontroll.

Mannen förklarade sig icke skyldig, men erkände att han ville köra över den gamla bron just för att klara sig undan kontroll. Men i rätten påstod han att orsaken till att han gjorde en u-sväng var att en av passagerarna var tvungen att gå på toaletten.

DEN FÖRKLARINGEN FÄSTE dock tingsrätten ingen tilltro till.

Den åtalade förklarade också att han trodde att kvoten han hade med sig i bilen var tillåten. Vid utlandsvistelse på mindre än 24 timmar kan man handla kvoten, men inte i taxfree-butiken. Då måste man handla varorna i landet man besöker och betala avgifter där.

Rätten menar att mannen förstod att det han gjorde var olagligt och att hans körkort visar att han visste att han inte hade lov att föra in varorna i Norge. Nu döms han till 9 600 kronor i böter och varorna som totalt är värda drygt 11 000 kronor förverkas.

JENNY BORG

0526-624 14 jenny.borg@stnb.se

Bild: JAKOB SIMONSON

LOCKAR TILLBAKA. Linn Fredriksson, Sofie Olsson, Åsa Liedbergius och vd Outi Luiro, Zest Care, vill att svenska sjuksköterskor ska komma tillbaka.

De försöker locka hem sjuksköterskorna

SVINESUND

– De flesta sjuksköterskor älskar sitt jobb, men lönen och villkoren driver dem över gränsen, säger Outi Luiro, vd för bemanningsföretaget Zest Care. Men det ser ut som om den ekonomiska utvecklingen börjar driva tillbaka svenskar.

Förra året fick 878 svenska sjuksköterskor norsk legitimation. Jämfört med tidigare år är det en minskning med nästan en tredjedel, enligt Vårdförbundet.

TÄTAST VAR FANFLYKTEN 2008 då 2 048 svenska sjuksköterskor beviljades legitimation i Norge och

det har legat en bit över 1 200 varje år fram till 2015.

Sjuksköterskeflykten över till Norge har med andra ord varit stor de senaste åren. Och för folk i norra Bohuslän är lockelsen kanske extra stor. Förra året öppnade det nya storsjukhuset Kalnes, bara tre mil norr om gränsen.

I ett försök att locka tillbaka svenska sjuksköterskor stod fyra personer från bemanningsföretaget Zest Care i rosa jackor och med skyltar i händerna vid gamla Svinesundsbron. På plakaten lockar de med norska löner och tanken är att svenskar som pendlar över bron ska få en aha-upplevelse.

– I Sverige utbildar vi 4 000 sjuksköterskor om året, och varje år är det 2 000 svenska sjuksköterskor som söker norsk legitimation,

säger Outi Luiro, vd för Zest Care.

Anledningen till Norgeflykten är naturligtvis i första hand löner. För en nyutexaminerad svensk sjuksköterska är ingångslönen runt 25 000 kronor.

I OSLO ÄR den lägsta ingångslönen för sjuksköterskor utan specialistutbildning cirka 30 000 norska kronor, enligt Vårdförbundet. Och sedan är löneutvecklingen betydligt bättre än i Sverige. Förutsättningen för att det ska löna sig är dock att man fortfarande bor kvar och spenderar sina pengar i Sverige, eftersom allt är så mycket dyrare i grannlandet.

För den som bor i Strömstad kan det alltså definitivt löna sig att pendla över gränsen. Och det är alltså därför Outi Luiro och hen-

nes medarbetare står vid brofästet med sina plakater.

– Det blir ju ett samhällsproblem när vi i Sverige inte har tillräckligt med vårdpersonal och måste stänga ner verksamheter över sommaren, säger Outi Luiro.

Att sjuksköterskeflykten nu ändå minskar kan ha flera förklaringar. En är att den norska kronan försvagats kraftigt vilket gör att det inte är lika lönsamt för svenskar att arbeta i Norge som förut.

En annan förklaring kan vara att bristen på sjuksköterskor i Sverige, i kombination med ett aktivt fackligt arbete och aktionsgrupper som ”Inte under 24 000”, har pressat upp lönerna här hemma, skriver Vårdförbundet på sin hemsida.

JAKOB SIMONSON

0526-624 10 jakob.simonson@stnb.se

90 SVENSK INSAMLINGSKONTROLL

Minnesvärd

Hjälp oss stoppa Alzheimers sjukdom genom ny svensk patientnära klinisk forskning.

PG: 90 03 39-3

Stiftelsen
Alois Alzheimer
alzheimerstiftelsen.se

Utställning om huset där barn plågades

TANUM

Vrångholmen var i början av 1900-talet ett skyddshem, där pojkar vars föräldrar hade problem, skulle fostras i en sund och lantlig miljö. Nu visas en utställning på Bohusläns museum om hemmet.

Huset byggdes omkring 1910 och är beläget strax söder om Strömstad. Utställningen, som pågår 19

mars-29 maj, består av arkivmaterial och bilder från Vrångholmen samt material från de pojkar som vistades där. Torsten Sigfridsson från Uddevalla har också bidragit med material utifrån sin forskning om Vrångholmen.

HUSET BYGGDES AV Räddningsinstitutet på Hisingen åt vanartiga pojkar från Göteborgs stad. Vrångholmen kallades ”skyddshem” och var i bruk fram till 1938. Meningen var att pojkar som hade problem skulle

räddas från stadslivets faror och i stället få växa upp på landet.

Men metoderna för uppfostran var hård. En ung man som vistats på Vrångholmen berättade i en artikel i Göteborgs-Posten 1935 att stryk och arrest var vanligt för obetydliga förseelser, att det var ont om mat, att pojkarna behandlades som förbrytare – och att många sedan blev det.

Förhållandena på Vrångholmen uppmärksammades nationellt efter ett besök 1934 av Else Kleen,

hustru till socialminister Gustav Möller. Hon kritiserade kroppssagan och anmärkte på straffnormen straffklass, som innebar att elever låstes in på fritiden och hölls under ständig uppsikt på arbetstid.

Verksamheten på Vrångholmen flyttades 1941–42 till Fagared i Lindome. 1981 såldes fastigheten till Stiftelsen Vrångholmen och huset används sedan dess av konstnärer.

JENNY BORG

0526-624 14 jenny.borg@stnb.se